Πορίσματα ημερίδος «Οι Ιεροί Κανόνες ισχύουν σήμερα;»

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 31 Δεκεμβρίου, 2009

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009 στον Ι. Ν. Αγ. Κοσμά Αμαρουσίου.

Εμπεριστατωμένες εισηγήσεις με πλούσιες αγιοπατερικές παραπομπές έκαναν οι: **πρωτοπρεσβύτερος Ιωάννης Φωτόπουλος**, θεολόγος-νομικός, με θέμα: **«Ιερά Παράδοση και Ιεροί Κανόνες», πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Διαμαντόπουλος**, θεολόγος-φιλόλογος, με θέμα: **«Η νηπτική θεολογία ως προϋπόθεση ερμηνείας των Ιερών Κανόνων», αρχιμανδρίτης** Σαράντης Σαράντος, θεολόγος-φιλόλογος, με θέμα: **«Θεραπευτική των Ιερών Κανόνων»** και τέλος ο **πρωτοπρεσβύτερος Λάμπρος Φωτόπουλος** με θέμα: **«**Σχέση Ιερών Κανόνων και κοσμικών νόμων**».**

Από τις εισηγήσεις αυτές, εξήχθησαν τα εξής **πορίσματα:**

1. Ἡ ἐκκλησιαστική παράδοσις, πού εἶναι κατά τόν π. Ἰουστῖνο Πόποβιτς «τό παραδίδειν διά μέσου τῶν αἰώνων καί τῶν γενεῶν αὐτόν τοῦτον τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, μετά πασῶν τῶν θείων ἀληθειῶν καί τῶν ἐντολῶν, τῶν χαρίτων (τῶν μυστηρίων) καί τῶν ἀρετῶν Αὐτοῦ, ὡς ζῶντα Θεόν καί Σωτῆρα, ἐν τῆ Ἐκκλησίᾳ καί ὡς Ἐκκλησίαν...» εἶναι ἔγγραφος καί ἄγραφος καί ἔχει καί κατά τά δύο μέρη της τήν «αὐτήν ἰσχύν πρός τήν εὐσέβειαν» κατά τόν Μ. Βασίλειον. Περιλαμβάνει τή διαχρονική συνείδηση καί τήν ἐμπειρία τῆς Καθόλου Ἐκκλησίας.

2. Αὐτήν τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐμπειρία καί παράδοση καταγράφουν, ἀποτυπώνουν καί καθιστοῦν συγκεκριμένη στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας πρῶτα οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί ἔπειτα οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἴτε ἕκαστος μέσα στά πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς του εὐθύνης καί πολλοί ἐξ αὐτῶν μαζί σέ Τοπικές καί Οἰκουμενικές Συνόδους διά τῶν θείων καί Ἱερῶν Κανόνων.

3. Δι’ αὐτῶν ρυθμίζεται μέ ἀσφάλεια ὅλη ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτοί οἱ Ἱεροί Κανόνες ἀποτελοῦν τή βάση καί τό γνώμονα γιά τήν τοπική, ποιοτική καί ποσοτική ἐπέκταση τῆς Παραδόσεως, ἡ ὁποία καίτοι παραμένει προφορική, ἀκολουθεῖ τό πνεῦμα τῶν κανόνων γιά νά ρυθμίση λειτουργικά, ποιμαντικά

καί ἀσκητικά ζητήματα πού ἀποβλέπουν σέ μείζονα προκοπή τῶν πιστῶν.

4. Μερικὰ ἀπὸ τὰ θέματα, στὰ ὁποῖα διαφαίνεται ἡ σχέση τῶν Ἱερῶν Κανόνων μὲ τὴν Ἱερὰ Παράδοση, εἶναι ἡ ἐπίκληση τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως στοὺς ἴδιους τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, ἡ κύρωση ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες διαφόρων παραδόσεων καὶ ἐθίμων ὡς ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἡ κατάργηση ἄλλων, ὡς κακῶν συνηθειῶν.

5. Ἡ προσπάθεια ἀθετήσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων διά τῆς καταργήσεως ὁρισμένων ἐξ αὐτῶν, διά τῆς τροποποιήσεώς τους ἤ διά τῆς εἰσαγωγῆς νέων κανόνων ἐκ μέρους συλλογικῶν -ὑποτίθεται- συνοδικῶν ὀργάνων μαρτυρεῖ ἄγνοια ἤ καταφρόνηση τοῦ θεοπνεύστου χαρακτῆρος τους, περιφρόνηση τῆς ζώσης Ἱερᾶς Παραδόσεως δηλ. τῆς ἐμπειρίας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πού ὑπόκειται στή θέσπιση τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

6. Τό ζήτημα τῆς ἰσχύος τῶν Ἱερῶν Κανόνων εἶναι πρώτιστα ἑρμηνευτικό. Ἐάν καταλήξουμε στήν ὀρθή μέθοδο ἑρμηνείας, θά ἀποδεχτοῦμε καί τήν αἰώνια ἰσχύ τους, διότι θά ἔχουμε τήν ὀρθή ἀντίληψη γιά τή φύση τῶν νοημάτων τους, πού δέν εἶναι μόνο δικανικά, ἠθικά ἤ λογικοφιλοσοφικά, ἀλλά κυρίως πνευματικά. Οἱ ἐπιστημονικές μέθοδοι ἑρμηνείας, ὡς προερχόμενες ἀπό τό δυτικό οὐμανιστικό πρόταγμα πολιτισμοῦ, δέν ἐπαρκοῦν γιά ἐξαγωγή ἀσφαλῶν συμπερασμάτων γιά τά νοήματα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἀλλά ἀπολυτοποιούμενες ὁδηγοῦν μᾶλλον στήν παρανόηση αὐτῶν.

7. Οἱ ὅροι τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου πηγάζουν ἀπό τή νηπτική θεολογία· μάλιστα πολλοί Ἱεροί Κανόνες ἀποτελοῦν αὐτούσια νηπτικά κείμενα. Ἐάν ἡ ἑρμηνευτική στραφεῖ στή νηπτική θεολογία, θά ἀντιληφθεῖ ὅτι τά νοούμενα εἶναι διαχρονικά, διότι ἀφοροῦν σέ καταστάσεις τῆς ψυχῆς (πάθη), πού δέν ἐκλείπουν σέ καμμία ἐποχή. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἀναιρεῖται καί ἡ σοφιστεία πού ἀποδέχεται μέν τή θεοπνευστία τῶν Ἱερῶν Κανόνων (κῦρος), ὄχι ὅμως τήν ἰσχύ τους· ἐπίσης καταδεικνύεται ἡ πλάνη τῶν παπιστῶν, πού μέ βάση τήν ἀνωτέρω κακοδοξία συνέταξαν τόν Κώδικα Κανονικοῦ Δικαίου (codexiuriscanonici), μέ τόν ὁποῖο γίνεται ἀπόπειρα νά καταργηθεῖ ἡ ἰσχύς τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί νά συστηθοῦν οἱ διατάξεις αὐτοῦ τοῦ Κώδικα ὡς ἰσχῦον κανονικό δίκαιο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἱρέσεως τοῦ ἀλαθήτου τοῦ Πάπα.

8. Ἡ διαχρονικότητα τῆς νηπτικῆς θεολογίας καταδεικνύεται ἀπό τό γεγονός τῆς διδασκαλίας της καί ἀπό συγχρόνους Ἁγίους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅπως τοῦ ἁγίου Γέροντος Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου.

9. Τήν αὐθεντικότερη κωδικοποίηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀποτελεῖ τό ἱερό Πηδάλιο τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου πού εἶναι ἕνα βιβλίο

θεόπνευστο, ἐπιστημονικό, πρωτότυπο, ἐκκλησιολογικό. Εἶναι τρόπον τινά τό Σύνταγμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τό Πηδάλιο α) λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τή δομή καί φύση τῆς Ἐκκλησίας ρυθμίζει τή διοίκηση καί τό Συνοδικό της πολίτευμα, καί β) ἀποσκοπώντας στήν προσωπική μας ἐν Χριστῷ προκοπή καί τελείωση χαράσσει τό πλαίσιο καί δίδει κατευθύνσεις καί θεραπευτικά μέσα γιά τήν κάθαρση ἀπό τά πάθη μας.

10. Ἀπαραίτητα γιά τήν ὀρθή κατανόηση τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου εἶναι τό κείμενο, ἡ ἑρμηνεία, ἡ συμφωνία καί τά σχόλια τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου. Τό ἐν λόγῳ ἔργο ἔχει μεταφραστεῖ στά Ἀγγλικά, Ἀραβικά, Συριακά, Αἰθιοπικά, Λατινικά, Ἰταλικά, Σλαβωνικά.

11. Ἐάν ἐμπιστευόμαστε τό ἱερό Πηδάλιο, δέν θά παρασυρόμαστε σέ ἀντικανονικές, ἀντορθόδοξες ἐνέργειες ὅπως ἡ οἰκουμενιστική συνάντηση τῆς Κύπρου. Ἡ ἐκεῖ ἑτοιμαζόμενη ἀναγνώριση τοῦ Παπικοῦ Πρωτείου θά εἶχε, ἄν δέν μεσολαβοῦσαν οἱ ἀντιδράσεις τῶν ὀρθοδόξων, ὀλέθρια ἀποτελέσματα γιά τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

12. Τό Ἑλληνικό Σύνταγμα προστατεύει τήν Ἱερά Παράδοση μετά τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Μάλιστα σέ συγχορδία μέ τά προηγούμενα Συντάγματα, ἐπιτάσσει στό ἄρθρο 3 νά τηροῦνται «ἀπαρασάλευτα» οἱ Ἀποστολικοί καί Συνοδικοί Κανόνες καθώς καί οἱ ἱερές Παραδόσεις μας. Ἔτσι μᾶς δείχνει τόν δρόμο καί τόν τρόπο πού μποροῦμε ὡς ἔθνος νά ἀποκτήσουμε ἠθική αὐτονομία, πραγματική ἐλευθερία καί οὐσιαστική κοινωνική δικαιοσύνη, ἀλλά καί τή μέθοδο μέ τήν ὁποία ὡς ἄτομα ὁ καθένας θά βιώσουμε τήν ἀληθινή ἐν Χριστῶ ζωή.

(Πηγή: "Ορθόδοξο Παρατηρητήριο")